

ga proti drugi obe skupini stranke prava. V Zagrebu je prišlo dne 10. t. m. do precejšnjega kravalja. Prišli Starčevićevi struje so imeli volilni shod. Ko so se o polnoči vračali s shoda, jim pride nasproti vojaška patrulja. Iz sredine starčevićancev so padle razne opazke. Korporal, ki je poveljeval patrulji, je te opazke smatral kot sramotilne proti vojaštvu in se je postavil s svojimi ljudmi proti zbranim mladim ljudem. Ko je korporal zahteval od njih, naj se mirno in tiho vračajo, so ga vprašali, od kod ima on pravico to zahtevati. Odgovoril jim je: „Od višje oblasti“. Nato so se udeleženci shoda razšli ter se pritožili radi patrulje na višjo oblast, katera je uvedla strogo preiskavo. Iz tega slučaja in raznih drugih dogodkov se spozna, da vlada podpira skoro vse stranke, ki so proti Starčevićevi stranki prava, ki ima v svojem programu združenje jugoslovanskih pokrajin naše monarhije v eno državno skupino. Koalicija pa pri volitvah celo podpira madžarske kandidate in tako pomaga kovati ubogo Hrvaško v madžarske verige.

— **Galicija.** Ali bo prišlo med Rusini in Poljaki glede spremembe deželnozborskega volilnega reda do končnega sporazumljenja, je dosedaj še nejasno. Iz Lvova sicer prihajajo deloma ugodna poročila, a vendar še ni prišlo dosedaj med Rusini in Poljaki do pravega resnega sklepa. Javnost zanima sedaj posebno razpor v poljski ljudski stranki. Predsednik te stranke je bil dosedaj poslanec Stapinski, kateri pa je odložil predsedstvo stranke, ker se mu je od vseh strani očitalo, da si je umazal roke pri izseljevalni zadevi. Očitano se mu je namreč, da se je dal od znane ameriške „Kanadian Pacific“ izseljeniške družbe bogato podkupiti in je to družbo podpiral ter bil potemtakem skrivni pri tem, da so se v Ameriko izselili tudi taki ljudje, ki še niso zadostili vojaški dolžnosti. Dne 13. t. m. je imela poljska ljudska stranka v Rezovu glavni shod zaupnikov. Minister za Galicijo, pl. Dugoš, je očitil Stapinskemu, da se je dal večkrat od vlade in drugih oseb ter družb podkupiti in je jemal denar. Dugoš sam je dal 109.000, baron Popper pa 25.000 K provizije, naftna trdka mu je dala 10 tisoč kron, namestnik dr. Bobrziński mu je dal 30.000 kron in grof Stürgkh 40.000 K. Vsega vkup je dobil Stapinski 509.680 K. Stapinski je sicer na napade ugovarjal in se branil, a vendar ostane na njem velik črn madež, ki tega moža, kateri je bil zadnji čas zasel popolnoma na stran židov in liberalcev, postavlja v čudno luč. Glavni zbor zaupnikov pa se je postavil na stran Stapinskega ter je ministra Dugoša radi napadov na Stapinskega izključil iz stranke. Tako se prepirajo poljski voditelji za vodilna mesta.

— **Srbija** je začela na novo kljubovati Avstriji. Med obema državama je nastal spor radi „orientalske“ železnice, ki veže Beograd čez Niš v Bolgarijo in Carigradom, oziroma s Solunom. Ta železnica je last posebno delniške družbe. Za časa balkanske vojne so avstrijski bogataši, posebno banke, pokupile večino delnic te družbe. S tem bi dobila Avstrija velik upliv na to železnico, kar bi bilo za našo trgovino velikanske važnosti. Sedaj, ko je vojska končana, pa je proglasila srbska vlada oni del železnice, ki teče po srbskih tleh, za svojo last. Kakor poročajo listi, se delajo na tej železnici avstrijski trgovini, ki pošilja svoje blago na Balkan, velike ovire. Avstro-Ogrska vlada protestira proti tem korakom srbske vlade. Ako Srbija ne bo odnehala, utegne priti zopet do resnega spora med Avstrijo in Srbijo, ker če se otežkoči naši trgovini pot na Balkan, bi bila naša velika trgovina in industrija hudo udarjena. — Novejša poročila pravijo, da se je glede na avstrijsko-srbski spor obrnilo na bolje. Baje hoče srbska vlada ugoditi avstrijskim zahtevam glede železnice.

— **Bolgarsko.** Natančen izid volitev v bolgarski državni zbor je sledeči: 95 pristašev vlade, 47 agrarcev (kmečki poslanci), 37 socialnih demokratov, 14 demokratov, 5 narodnjakov, 5 radikalcev in dr. Danev. Vlada torej nima večine poslancev za seboj. Odbor protivladnih strank je sklenil, da bo njih zastopnik, poslanec Stankov, o priliki, ko bo car Ferdinand s prestolnim govorom otvoril državni zbor, pozval carja, naj odstopi, ker je on kriv zadnje nesrečne vojne. Ako bo kralj s preziranjem sprejel Stankov poziv na znanje, bo opozicija zapustila zbornico. Če je ta vest resnična, potem car Ferdinand v bodoče ne bo imel posebno srečnih dni.

— **Turčija.** Vsi neprijatelji Slovanov na Balkanu se sedaj trudijo, zopet ojačiti obnemoglo Turčijo. Tako ščitamo v listih, da bo zopet do 400 častnikov iz Nemčije vstopilo v turško armado, da jo po svoje izurijo in organizirajo. Če ti častniki ne bodo imeli več sreče in zmoglosti, kot jo je imel prosluli Golepaša, ki je zidal odrinske utrdbе, bo slava nemških oficirjev še slabša. Angleži pa pridno posojujejo Turčiji denar ter so se z neko pogodbo zavezali, da bodo utrdbi po najnovejših načrtih Dardanele ter bodo v Marmarskem, Egejskem in Črnem morju postavili več pristanišč za bojne ladje. Na Angleškem se stavi sedaj 5 bojnih ladij za Turčijo.

— **Italija.** V seji italijanskega državnega zbora dne 12. t. m. so pri razpravi o izvolitvi nekega socialno-demokratskega poslanca začeli socialni demokrati razbijati in kričati, ker je predsednik odzval poslancu Turatiju besedo. Nastal je velik kraval med poslanci, socialisti so se s pestmi in palicami navadili na liberalne poslance. S tem so preprečili glasovanje in je bila seja zaključena. — Italijanski katoliki so se začeli organizirati tudi po italijanskih mestih. V severni Italiji obstoji Meščanska zveza, katera šteje, dasi ravno je še komaj leto dni stara, nad 15.000 članov. Tudi mladinske telovadne organizacije katolič-

nov v italijanskih mestih izbornu napredujejo. V vrste katoliških Italijanov je zavel nov, svež duh.

— **Francosko.** Novo francosko ministrstvo Doumergue se je samo javno proglasilo kot skrajno sovražno sv. katoliški cerkvi. V listih je razglasil ministrski predsednik, ki je hudi protestant (odpadel je leta 1901 od katoliške vere), da se bo nova vlada držala strogo svobodomiselnosti, to je proticerkvene politike. Liberalci so zaradi tega tako prešerni, ker se francoski katoliki za javno življenje, za volitve in organizacije veliko premalo brigajo.

— **Mehika.** Vstaške čete so dne 10. decembra zasedle obmorsko mesto Tampico, ki ima veliko pristanišče. Dne 13. t. m. pa so ojačene vladne čete Tampico po hudem boju vstašem iztrgale iz rok. Boj za mesto je bil silno krvav. Na strani ustašev je 800 mrtvih in 1000 ranjenih. — Huerta še vedno neče odstopiti. Zvezne države oborožujejo armado, da jo pošljejo na mehičansko zemljo. Tudi več vojnih ladij so odposlale v mehičanske vode.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

21. nedelja: 4. adventna. Tomaž, apostol; Glicerij.
22. ponedeljek: Demetriji in Honorat, mučenca; Cenon, mučenec.
23. torek: Viktorija, devica; Dagobert, kralj.
24. sredo: Adam in Eva; Irmna, devica.
25. četrtek: Božje Rojstvo Gospodovo.
26. petek: Štefan, mučenec; Arhelij, škof.
27. sobota: Janez Evangelist; Fabijola.

Iz davčne službe. Predstojnik davčnega urada v Mariboru, višji davčni upravitelj Anton Rohrer je stopil po 41letnem službovanju v stalni pokoj. Za njegovega naslednika je določen višji davčni upravitelj Karol Reicher v Mariboru. — Prestavljena sta davčni oficijal Anton Dobrave iz Celja v Smarje in davčni pristav Franc Čuš iz Smarja v Celje.

Iz justične službe. Prestavljeni so: okrajni sodnik in sodnijski predstojnik dr. Franc Goršič iz Kostanjevice v Kamnik; sodniki dr. Anton Kajfež v Radovljici in Anton pl. Ohm-Januschowsky v Kranjski gori v Ljubljano; dr. Vladimir Golia v Mokronogu v Radovljico in Stanislav Jenčič v Ložu v Kranjsko goro. Sodnika Alojzij Mendl in dr. Adolf Lenart sta imenovana prvi za sodnika v Mokronogu, drugi za sodnika v Ribnici. Okrajni sodnik v Celju dr. Oton Vidic je imenovan za sodnega svetovaleca in predstojnika sodnije v Litiji. Za sodne svetovalece so imenovani okrajni sodniki Anton Mladič v Smarju, dr. Artur Dolezell v Ptuj in Anton Bulovec v Ljubljani. Sodnik dr. Ivan Vuk v Ribnici je imenovan za okrajnega sodnika v Kostanjevici. Za okrajne sodnike so imenovani: okrajni sodnik in predstojnik sodnije dr. Anton Mulej v Gornjemgradu za Maribor, sodnik dr. Franc Ziher v Celju in dr. Arnold Mally v Ptuj, prvi za Celje in drugi za Ptuj. Avskultanta Avgust Munda in Ernest Merala sta imenovana sodnikom graškega višjega sodnega okrožja, avskultant dr. Artur Likar je imenovan za sodnika v Ložu.

Iz živinozdravniške službe. Deželni odbor štajerski je v svoji zadnji seji imenoval za živinozdravnika v Sevnici ob Savi gospoda dr. Fr. Vebleta, za živinozdravnika v Ljubnem v gornjegrajskem okraju gospoda Baša.

* **Koledar Slov. Kmečke Zveze** za l. 1914 se je našim somišljenikom povsod silno prikupil. Opozorjamo, da ima še tiskarna kakih 180 izvodov tega koledarja v zalogi. Cena za te zadnje izvođe se je izjemoma znižala in stane vsak vezan koledar s poštnino vred 1 K 10 vin., ako se pošlje ta znesek po poštni nakaznici naprej na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

* **Gospodski kmetje.** Na Kranjskem se je pojavil pred deželnozborskimi volitvami naenkrat popolnoma nov „kmečki rod“. Ta rod je sestavljen iz liberalnih učiteljev, liberalnih krčmarjev, mešetarjev in štacunarjev, advokatov in pisarjev ter uradnikov. Vsi ti so naenkrat slekli svojo gosposko suknjo in so se muzali in sukali okrog kmeta ter mu sladko, kot bi bili s samo strdjo namazani, govorili, češ: „Mi smo tvoji najboljši prijatelji, mi ti hočemo dobro, osrečiti te hočemo, o ljubi kmet“ itd. Kmet pa je na Kranjskem že toliko izobražen in previden, da se ne da več potegniti od liberalca, ki ima ob času, ko ni volitev, za kmeta in delavca samo psovko, prezirljivo in zaničevalno besedo na ustnicah. Nad 30.000 kranjskih kmetov je dalo liberalcem odgovor kot si ga zaslužijo. Ne eden kandidat gospodskih kmetov „neodvisnežev“ liberalcev ni zmagal. — Tudi na Štajerskem prihajajo za časa volitev med kmete ljudje, ki sicer žive od kmečkih žuljev, a se nam laskajo le tedaj, če rabi- jo kmečke glasove, drugače pa imenujejo naše ljudstvo „zarukance“, „neumne bebe“, „kmetavzarje“ itd. To so liberalci, hinavci od pet do glave! Štajersko slovensko ljudstvo, poidi in stori ob času volitev enako kot kranjski kmetje!

* **Vera in veda** — cerkev in znanost sta si po zapeljivem tolmačenju liberalcev baje v nasprotju, druga drugi v kvar. Kako, naj pojasni sledeče in najnovejšega časa. 1. Na dnevnem redu in v naglem razvoju je ravno sedaj brezzični brzojav. Poizkuse z letem so delali v svrhu proučevanja v Gradcu in Brezicah — pa ne liberalci, ampak katoliški menihi. In kdo jih pri tem ovira? C. kr. trgovsko ministrstvo, kakor poroča c. kr. štajerska namestnija z dne 31. oktobra 1913, št. 8-1553-1-13, povdarja, „der obenangeführte Erlaß soll besonders an christlichen Anstal-

ten und Ordenshäusern zur Darnachachtung dienen“. — 2. Na Francoskem so iskali predsednika ministrom, ki bi bil dosti protikatoliški. Našli so ga. Doumergue se zove. O tem je izjavil duhoviti poslanec Benoist: „Prisegam, da spravi novega ministrskega predsednika v zadrego, kdor ga vpraša, kje leži Odrin“. — Ti dve poročili naj premislijo bogotajci prej, ko si drznejo katoliški cerkvi očitati nazadnjaštvo; dobro misleči pa si ju zapomnimo kot dovolj ostro orožje v obrambo časti svoje duhovne matere.

Proč od soc. demokracije! Dan za dnevom prihajajo poročila, da delavstvo vedno bolj obrača hrbet socialni demokraciji. — Dogodki zadnjega časa, ko so na mnogih krajih socialnodemokratski voditelji na nelep način si prilastili denarje iz bolniških blagajn (slučaj Solingen in Krakov) in pri drugih društvih. Pošteni delavci pa izstopajo iz socialnodemokratskih organizacij tudi radi brezverskega značaja socialnodemokratskih voditeljev. V Monakovem na Bavarskem so imeli dosedaj socialni demokratje v odboru tamošnje bolniške blagajne ogromno večino. Pri volitvi, ki se je vršila pretečeni teden, pa so socialni demokratje propadli. Socialno-demokratski kandidati so dobili le 3100 glasov, protisocialistična stranka pa je dobila 21 tisoč 176 glasov. Kdor še zna količjak trezno in samostojno misliti, se ne bo udingal lažidelavski in židovski socialni demokraciji.

* **Proti oderuhom.** Lastniki velikih tovarn za podplate in veliki trgovci z usnjem so se, kakor smo že poročali, združili v poseben kartel z namenom, da bodo cene usnju in podplatov zamogli enotno in po svoje zvišati. Čevljarji in tudi zastopniki raznih drugih pa so vložili proti temu oderuskemu kartelu na vlado pritožbe. Dokazalo se je, da je zvišanje cen podplatov in usnju zadnja leta neopravičeno. Bogati židje stremijo samo za tem, kako bi se bolj gulili ubogo ljudstvo z visokimi cenami. Obutev se je zadnja leta itak podražila več kot za polovico. Protest malih ljudi je torej opravičen. Vlada je to uvidela in ni hotela potrditi kartel podplatarijev. V kartelnih pravilih je bilo med drugimi nesmiselno določilo, da tovarnar ali veletržec, ki je vpisan v kartel, ne sme prodajati blaga drugam in za nižjo ceno kot mu narekuje vodstvo kartela. Član, ki se ne bi ravnal po teh določilih, bi plačal globo od 5.000—50.000 K v kartelno blagajno. Dobro bi bilo, ako bi hotela vlada proti vsem izrodkom kartelov tako odločno postopati.

Slovenski delavci — ne v Afriko! C. kr. trgovsko ministrstvo je izvedelo, da nameravajo v južni Afriki posestniki rudnikov, povabiti slovenske delavce iz Avstro-Ogrske. Z našimi delavci bi nadomestili prejšnje delavce, ki so stopili v štrajk ter jih nastavili z manjšo plačo. Ta zamena delavcev bi pa povzročila med štrajkujočimi velik upor, ter bi se izpostavili naši delavci neprestanim resnim spopadom. Če bi izbruhnili kaki resni nemiri v teh pokrajinah, bi bilo celo življenje v veliki nevarnosti. Razen tega bi bilo za naše ljudi pri pogodbah tudi zelo težko, ker ne znajo jezika in tudi ni zaupati tem brezvestnim rudniškim posestnikom in njihovim agentom. Izročeni bi bili ti siromaki popolnoma v njihove roke, ter bi se ne mogli nikjer pritožiti. Končno moramo še opozoriti, da si v teh rudniških delavstvih nakoplje že vsled slabe klime in slabega zraka jetiko in v kratkem zanj umre. Ako torej pride do slovenskih in hrvaških delavcev glas, ki jih vabi v Afriko, naj ga ne poslušajo, če hočejo sebi dobro. — Rafaelova družba.

* **Pozor, izseljenec!** V zadnjem času so bile v Združenih državah na več krajih stavke v raznih rudnikih; n. pr. v rudnikih na južnem delu Colorada v bližini mesta Trinidad, ki so trajale po več tednov. Prišlo je do hudih bojov, ki so povzročili več žrtev, posebno mnogo pa je bilo ranjenecov. Iz Denvera Colo. poročajo: Ker so se ponesrečili vsi poskusi, da bi se dosegla sprava med stavkujočimi premogari rogov, je izjavil governor Amons, da bo uporabil vsa sredstva, da prisili delavce, da se uklonijo ter odnehajo od stavke. — Ravno tako na severu iz mesta Calumet Mich. pri Quincy-premogokopih je prišlo med stavkujočimi s pomožnimi šerifi do hudih bojov. Obe stranki sta streljali z revolverji, bilo je več hudo ranjenih. Ko so šli stavkujoči po cesti in srečali oddelek stavkokazov, ki so se hoteli podati na delo, so se stavkarji takoj navalili na-nje, toda šerifi so jim še pravočasno priskočili na pomoč. Pri tej priliki je bilo ranjenih 6 oseb. — V Mehiki se pripravljajo na nasok raznih mest. „Glas Naroda“ poroča, da je vojno ministrstvo dobilo poročilo, da divjajo okoli Viktorije, glavnega mesta države Tamanlipas, hudi boji, ter da mora mesto vsak čas pasti. Tuji zapuščajajo deželo in hite do onih pristanišč, ki so jim najbližja, da se morejo odpeljati v svojo domovino. V deželah ali državah, kjer so stavke, ali celo, kjer so taki napadi vstaških čet kakor v Mehiki, je stanje naseljencev zelo obupno in žalostno, ker so lahko več tednov ali mesecev brez dela in seveda tudi brez zaslužka. Ubogo ljudstvo v takih krajih! Koliko strahu, lakote in groze mora prestat vsak posameznik! Izseljenci, dobro premislite, kaj vas čaka v Ameriki! Ob takih časih je v vsej bližini in tudi v bolj oddaljenih deželah slabše kakor ob mirnem času. Torej, ako hočete sami sebi dobro, ostanite doma, in ne prenažite se z odhodom v Ameriko! Bolje je, da ste doma ob suhem kruhu in sveži vodi, kakor pa, da se podajate v take nevarnosti v tujino! — Rafaelova družba.

* **Trojni sovražnik** vsakega naroda. Nek dunajski list je pred nekaj časa povprašal za mnenje, kaj je najhujši sovražnik ljudskega napredka, sploh človeške družbe. Med naštetimi 38 sovražniki so do-

bili največ glasov 1. alkohol, 2. protikrščanski listi in 3. neverni učitelj. — Ali je pri Slovencih drugače?

* **Jezikovne pravice v avstrijski armadi.** V avstrijski armadi se slovenskim vojakom, ki ne razumejo nemščine, slabo godi. Koliko krivic in šikan morajo prenesti, koliko žalitev pretrpeti, ker častniki ne razumejo njih jezika in se morejo z vojaki samo s pomočjo tolmačev pogovarjati. Sedaj je pa vojni minister povedal, da se bodo uvedle v armadi nove jezikovne naredbe in nova določila. Častniki bodo morali poučevati v tistem jeziku, ki ga moštvo razume. Zato se bodo morali častniki naučiti po več jezikov. Vsi častniki v fronti bodo morali jezik moštva popolnoma znati. Ravno tako bodo morali računski podčastniki z moštvom samo v njih maternem jeziku občeati.

* **47. pešpolk,** ki bi naj bil prihodno spomlad premeščen na Tirolsko, se ostane v nadalje v Gorici. 17. (kranjski) pešpolk, katerega so nameravali premestiti iz Celovca v Gorico, tudi ne bo premeščen.

* **Kolera.** Hrvaška je uradno proglašena kot prosta kolere. — Iz Carigrada pa prilaja poročilo, da se je kolera začela zopet z nova širiti, ne samo po Carigradu, ampak tudi po drugih turških mestih. V zadnjih 14 dneh je umrlo že nad 10 ljudi za kolero.

* **Velika poštna tatvina v Trstu.** -- 116.000 K izginilo. Na glavni pošti v Trstu je našel uradnik v zapečateni poštni vreči, ki je prišla iz poštnega urada št. 7 mesto 116.000 K denarja zrezke papirja. Tatvina vzbujala veliko pozornost, posebno, ker je bila izvršena tako spretno, da so vsi razočarani. Zaprl so sicer od sedaj 3 osebe, toda nikomur ni mogoče kaj dokazati.

Otroka nasadil na vile. Od Sv. Benedikta v Slovenskih goricah se nam poroča: Posesnik Jožef Kaučič v Trsteniku je metal v četrtek, dne 11. t. m., gnoj iz hleva. Zamisljen kakor je bil v svoje delo, ni opazil, da je prišla za njim njegova 2 leti stara renka Marija Kolarič in se postavila med vrata hleva. Tako se je zgodilo, da, ko je hotel zopet vreči gnoj s hleva, je pri tem z vilami zadel dekle tako nesrečno v oko in sence, da se je pri prči zgrudila in izdihnila. Truplo čaka v mrtvašnici na obdukcijo. Ubogi mož, ki pač ni kriv te nesreče, je popolnoma obupan.

* **Grozen umor.** Železničarji so v soboto, dne 15. t. m. zjutraj našli na železniški progi pri postaji Bischofshofen na Solnograškem truplo mrtvega železničarja, kateremu je manjkala glava. Prvi hip se je mislilo, da je železničar — bil je sprevednik Feichter — ponesrečil. A pozneje se je dognalo, da je Feichter žrtv morilčeve roke. Preiskava je dognala, da je umora sumljiv nek pomožni železničar, imenovan Kundra. Tega so prijeli in zaprli. Da se prepričajo, če je Kundra morilec, so najeli policijskega psa, kateri je od kraja, kjer je ležalo mrtvo truplo, sledil naravnost tja, kjer je bil Kundra zaprt in je istega prijel. Sedaj je bilo jasno, da je Kundra kriv umora. Zaprli so še delavca Kristana, ker je letela nanj sumnja, da je sokriv umora. Ta je izpovedal, da sta res s Kundro zahrbtno umorila ubogega Feichterja, zavlekla mrtvega na železniški tir in peljala čez mrtvo truplo prazen železniški voz, da bi se mislilo, da je Feichterja povozil vlak. Morilec je najela Feichterja žena in je dala za to vsakemu 100 K nagrade. Feichter je bil trezen mož in je imel 2 otroka.

* **Tržno poročilo.** Cene hmelju so v Zlatcu sledeče: Češki hmelj 548—630 K 100 kg; za štajerskega pa se plačuje 400—480 K, za ogrskega 390—456 K. — Bogati lastniki petrolejevih čistilnic in izvirkov hočejo zopet podražiti petrolej. Temu se ni čuditi, če pomislimo, da je izmed 7148 petrolejevimi studenci v Avstriji 2239 v lasti Angležev, 334 jih je v lasti Nemcev, 3137 jih pa posedujejo avstrijski židje in le 1314 studencev ima v roki nežidovski kapital. Potem ni nobeno čudo, če ti tuje in židje tirajo cene petroleju vedno višje in višje. — Tovarnarji spirita bodo z novim letom podražili svoje izdelke pri 100 l alkohola za 5%. — Skoro vse banke v Nemčiji, na Francoskem in Angleškem so znižale obrestno mero od 5% na 5%. — Cena živini je še vedno neprimerno nizka. (Glej naše poročilo o graškem sejmu.)

* **Vsem onim,** ki so se oglašili glede na našo notico, za nakupovanje živine pri nakupovalni zadruzi ter za posel občinskega in posojilniškega tajnika naznanjamo, da dobijo odgovor o pravem času, ko se bo v neki o tej stvari sklepalo.

* **Žganje.** Tako je kratko nasloven 2. zvezek zbirke protialkoholnih spisov, ki jih je začela izdajati mariborska „Sveta vojska“. Mnogo se troši po svetu laži, goljufij, zmot in krivih nazorov, ampak najbolj zmotno je gotovo mnenje, ki ga imajo ljudje o žganju. Ta kuga nam preti naravnost s poginom. Knjižica nas pouči, kaj je žganje in kakšne so njegove posledice. Vse, kar se žganju dobrega pripisuje, je laž in goljufija. Cena knjižice je 10 vin., po pošti 13 vin. Kdor naroči 100 izvodov skupaj, jih dobi za 9 kron. Kdor naroča posamezne izvede, naj pošlje znesek v znak. Naroča se pri „Svete vojske“ v Mariboru ali v Cirilovi tiskarni. Knjižica bi se naj v veliki množini razširila med ljudstvo. Pisana je zelo poljudno, a opira se na najznamenitejše veljake v protialkoholnem vprašanju.

* **Društva, bralna, izobraževalna in mladeniška** si v tem času izpopolnjujejo svoje knjižnice. Bogat zaklad bodo pridobila v prid in bacek mariborskega, ako si priskrbiho zanimivo, natančno in zanesljivo delo „Amerika in Amerikanci“ pri pisatelju veleč. g. Jurju Trunk, župniku v Beljaku na Koroškem.

Brzovlak povozil več delavcev.

V torek, dne 16. decembra zjutraj ob 4. uri se je pri postaji Viadolinu blizu Krakova v Galiciji zgodila velika železniška nesreča. Okrog 600 rusinskih delavcev se je peljalo z osebnim vlakom; vračali so se iz Nemčije. Neki delavec si je hotel na vlakcu zažgati cigareto. Bencinska škatljica, s katero si je ho-

tel cigareto zažgati, ni dala dovolj ognja, radi tega je hotel delavec v škatljico iz večje steklenice priliti bencina, kateri se je vnel. Steklenica se je razletela. Cel železniški voz je bil naenkrat v ognju, delavci pa opečeni. V naglici so potegnili delavce za pripravo, ki ustavi vlak. Res se je vlak ustavil in delavci so izstopili na drugo progo. V tem hipu pridrvi z vso naglico brzovlak Lvov-Dunaj naravnost v gručo delavcev. Vlakovodja je sicer 200 korakov pred krajem nesreče zapazil delavce na progi, a ni mogel več ustaviti brzovlaka, ker je vozil s hitrostjo 100 km na uro. Do 20 delavcev je bilo priprici mrtvih, ranjenih pa 50—60. Proga je bila vsa krvava, okoli so ležale glave, roke, noge in čreva. V jutranji zori se je slišalo vpitje nesrečnih ranjencev. Na kraj nesreče se je pripeljal pomožni vlak z zdravniški in delavci. Ranjence so odpeljali v bolnišnico, kjer se jih še več bori s smrtjo. Mrtveci so bili tako zmečkani, da so samo pri 3 zamogli doznati za ime. Po daljšem trudu so pomožni delavci iz okoli ležečih glav, rok, nog in drugih delov trupel sestavili 8 mrtvecev.

Izbruh novega ognjenika.

Na Hebridskem otočju blizu Avstralije je na otoku Ambrym izbruhnil dne 14. decembra na gori Minie nov ognjenik (vulkan). Iz šestih žrel je drla iz gore žareča lava v doline in uničila polja in sela. Gora se je zrušila. Cel otok je zakrit v črn oblak smrdnega dima in vročega pepela, ki pada v debelih plasteh na zemljo. Prebivalci so zbežali v čolnih na morje, mnogo pa jih je zalotila tekoča lava. Del otoka gori, reke so izpremenjene v žarečo lavo. Nek francoski parnik je rešil nad 500 oseb, večinoma starčkov in otrok, katere so bežeči prebivalci pustili na otoku.

Mariborski okraj.

Maribor. Zadnjo soboto je slavilo tehnično o-sobje naše tiskarne izredno slavnost. Dva stavca, gospod faktor Edvard Jonas in gospod Boštjan Ferik sta obhajala 40letnico, odkar vršita tiskarsko obrt. Skoro celo dolgo dobo sta uslužbena v naši tiskarni in sta še sedaj krepka in čvrsta. Še mnogo let!

Maribor. Sloveni in Slovenke iz Maribora in okolice! Kam gremo v nedeljo? K našim vrlim Orlom in Orlicem, ki priredijo v dvorani Društva rokodelskih pomočnikov (Apotekergasse) „božični večer“. Vspored bo zelo zanimiv.

Maribor. Uradne ure na glavni pošti od 18. do 25. decembra 1913. Vsprejem paketov: Ob delavnih: od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer, v nedeljo 21. in božični praznik 22. decembra: od 8. ure zjutraj do 4. ure zvečer, na Štefanovo 26. decembra: od 8. ure zjutraj do 12. ure opoldne. — Oddaja paketov: Ob delavnih: od 8. ure zjutraj do 12. ure opoldne in od 2. ure popoldne do 6. zvečer, v nedeljo 21. in božični praznik 22. decembra: od 8. ure zjutraj do 12. ure opoldne, na Štefanovo 26. decembra: od 2. ure popoldne do 4. ure zvečer.

Gor. Sv. Kungota. V 44. letu svoje starosti je dne 13. decembra 1913 umrla in 15. decembra 1913 bila pokopana Kunigunda Fogelari, rojena Robič, žena Avgustina Fogelari, pismonoše in posestnika na Gaju.

Gor. Sv. Kungota. Kakor vsako leto na ta dan, smo 14. decembra 1913, v nedeljo, imeli češčenje presv. Rešnjega Telesa ali večno molitev. Obiskali so nas pa letos ob tem dnevu gospod frančiškan o. Filip iz Maribora, ki so vodili pobožnost in ob tej priliki upeljali v župniji koristni tretji red sv. Frančiška, kakor je bila lansko leto ustanovljena Marijina družba.

G. Sr. Gasteraj. Tukaj so bile občinske volitve. Volilci zgornjega kota se jih niso udeležili. Nekaj mož baje tudi brenka na liberalno struno. Iz zgornjega kota niso mogli volilci na volišče, ker se je letos njiljov „agitator“, bivši trafikant, oženil. Prejšnji župan vrli gospodar g. Franc Šuman ni hotel več sprejeti izvolitve. Obžalujemo! Zato je odbor enoglasno izvolil mladega in vrliga gospodarja Ivana Damiš. Čestitamo!

Sp. Gasteraj. Naš novi občinski odbor je že pri prvi seji dne 15. t. m. sklenil slovensko uradovanje. V tej seji je imenoval č. g. Ivana Bosino, sedaj kaplana v Sladki gori, častnim občanom za zasluge, katere si je pridobil za našo občino in za zadoščenje, za napade in sitnosti, katere so mu nekateri štajerčanci povzročili.

Hoče. Naš Orel je imel v nedeljo, dne 14. t. m. shod, na katerem je poleg domačih govornikov govoril urednik Žebot iz Maribora.

Sp. Polskava. Na praznik Marijin dne 8. decembra je po večernicah v prostorih tukajšnje posojilnice predsednik „Sv. Vojske“, prof. Kovačič, imel predavanje o alkoholizmu. Udeležba je bila prav obilna. Na podlagi slik je g. predavatelj pokazal, kako pogubno vpliva alkohol na človeško telo, kako razdeva mir in srečo v družini, kako pomnožuje število zločincev, norcev in siromakov. Najhujše je seveda žganje, ker je v njem največ strupa-alkohola. Govor je napravil na navzoče globok vtis. Ustanovil se bo de treznostni odsek. Pri nas je protialkoholno gibanje zelo potrebno, ker se žganjeplije strahovito širi.

Laporje. Pri nas obstoji Marijina družba že 13. leto. V teku teh let je dosegla družba lepe uspehe

v prid naši mladini, mladeničem kakor dekletom. Letos si je Dekliška Marijina družba omislila društveno zastavo, ker ona iz l. 1903 ni več porabna in ker ima Mladeniška Marijina družba že tudi svojo lepo zastavo. V nedeljo, dne 14. decembra, je bila dekliška zastava slovesno blagoslovljena; obred blagoslovitve je izvršil naš dekan vič. g. Fr. Bohak. Naš dobro znani mladinski organizator profesor dr. H o h n j e c je v prelepi pridigi govoril o vzvišenem namenu in pravem načinu češčenja Marje Device. Tudi slovesno sv. mašo je daroval č. g. dr. Hohnjec. Vrle hčerke Marijine so med sv. mašo prejele skupno sv. obhajilo. Po večernicah smo se zbrali v lepem številu k občenemu zboru Izobraževalnega društva. Shod je vodil predsednik Peter Pivec. Č. g. župnik Medved je poročal o zgodovini in dosedanjem delovanju društva. G. dr. Hohnjec je v svojem govoru pozival mladino, naj se oklene Izobraževalnega društva ter naj v svoji mladosti skrbi, da bo razumna in izobražena. Govornik nam je tudi podal lepe nauke, kako se naj društveno življenje počivi in okrepi. Navduševalno je še govoril tudi vrli naš Janez Pivec. V društveni odbor so bili izvoljeni: Martin Medved, župnik; Janez Pivec, posestnik; Urlep Štefan, mladenič; Zorine Alojzij, organist; Medved Katika, Kavkler Terezija, Leskovar Marija, Sagadin Lenka, mladenke. Sedaj pa tudi Laporčani, le vsi v Izobraževalno društvo! Posebno ti, mladina, skrbi, da se bodo vrste naših članov potrojile.

Maribor. Prihodno nedeljo, dne 21. dec. ob pol 8. uri zvečer priredi naš „Orel“ božičnico s sledečim vsporedom: Petje novega orlovskega pevskega zbora, pod vodstvom g. Jurana, igra „Mojstra Kriznika božični večer“, licitacija božičnega drevca itd. Vabimo vse dobro misleče Slovence in Slovenke v Mariboru in okolici k tej prireditvi. Vsa prireditve se vrši v dvorani rokodelskih pomočnikov (Apotekergasse). Naj nihče, ki čuti z nami, ne izostane!

Magdalena. V nedeljo, dne 21. decembra popoldne po večernicah se vrši občni zbor podružnice Slov. Straže. Govorit pride g. Fr. Žebot, urednik. Takrat si tudi ustanovimo pevski mešan zbor, ki vam daje priliko naučiti se lepih slovenskih pesmi. Zato le v obilnem številu skupaj. Odbor.

Kamnica pri Mariboru. Dekliška Zveza priredi na Štefanovo, dne 26. decembra po večernicah v prostorih gostilne g. Vogrin a veseliico z gledališko predstavo „Oh ta Polona“, govorom (g. Vl. Pušenjak) in petjem. Pridite!

Sv. Lenart v Slov. gor. Božičnica. Tukajšnja slovenska petrazredna ljudska šola priredi v nedeljo, dne 21. t. m. v dvorani g. Arnuševe svojo običajno božičnico s sledečim vsporedom: 1. Petje in deklamacije 2. „Ubožec“, dramatičen prizor. 3. Razdelitev daril. Dragi bralci, ki čutiš z nami a ne bivaš v kraju, kjer lovijo naši narodni nasprotniki ubogo slovensko dečo v svoje pogubne mreže, spominjaj se naše božičnice

Sv. Lenart v Slov. gor. Naše igralke in igralci prirede dne 28. decembra popoldan po večernicah v veliki Arnuševi dvorani z dvema igrama. Po igri šaljiv srečolov, šaljiva pošta, petje, godba in še mnogo zabavnega in šaljivega! Pridite v obilnem številu.

Sv. Jurj v Slov. gor. Kmetijska podružnica ima v nedeljo, dne 21. dec. po rani maši v Krajčevi gostilni svoj redni občni zbor. Po običajnem vsporedu bo pobiranje udarne za leto 1914 in naročitev različnih semen. K obilni udeležbi!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Bralno društvo priredi na Štefanovo popoldan zopet veselico v novi dvorani. Ponovili bomo prelepo narodno igr „Krivoprisežnik“. Vstopnina: Sedeži 1 K, stojisce za odrasle 30 v za otroke 20 vin. Vabimo k obilni udeležbi.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Dne 26. decembra priredi naša Dekliška Zveza podoben shod s podobenim govorom, šaljivim dvogovorom, deklamacijami in govorom blagajničarke. Dekleta, tudi puščavka in stariši ste vabljeni!

Slov. Bistrica. Pridite zadnjikrat letos, vsi na veliko veselico, katero priredi katol. Izobraževalno društvo dne 28. t. m. to je prvo nedeljo po Božiču, ob pol 4. uri popoldne v hotelu Avstrija. Na vsporedu je petje, igra „Krivoprisežnik“, kuplet in šaljiva tombola.

Poljčane. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi na Štefanovo dne 26. decembra božično prireditev s petjem in predstavama „Čelvar“ in „Vedeževalka“. Začetek takoj po večernicah.

Ptujski okraj.

Ptuj. Dobili smo: Naši liberalni posojilničarji se v „Narodnem Listu“ zaletujejo v članek „Slov. Gospodarja“, v katerem smo opisali postopanje liberalne posojilnice proti našim pristašem. Sklicevanje na načelo v naši organizaciji bi imelo le tedaj pomen, če bi se stranke pozvale in se jim prepustilo, da same odločijo ali žele ostati včlanjene pri liberalni posojilnici ali pri kmečki, ne pa, da se jim neumisljeno odpove posojilo. Sicer bi se gospodi okrog liberalne posojilnice priporočalo več uljudnosti in manj nervoznosti, saj niso stranke, ki prihajajo v liberalno posojilnico, krive, da ljudje dvigujejo znatne vloge; temu je kriv liberalen duh in pa podpiranje celjske liberalne stranke, katere se druge posojilnice otrsajo. Le mirno kri, gospodje liberalci, ali pa — beg iz Celja!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V nedeljo, dne 14. decembra ob 7. uri zvečer je v Pleterjah pri pos. F. Belcu izbruhnil ogenj, ki je uničil hišni hram in gospodarsko poslopje, zrnje, perilo itd. Ogenj je segel tudi na drugo stran in upepelil gospodarsko poslopje z vso krmo in slamo pri posestniku Osl Fr. in Peršuh Fr. ter kočo Fr. Osla, kjer je najemniku mizarju Kacijanu zgorelo vse, obleka, obuvstvo, solarjem šolske reči, mizarsko orodje itd. Na pomoč sta prihiteli domača in cirkovska Požarna bramba, ki sta požrtvovalno pomagali omejiti požar.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Pri občin-skih volitvah dne 11. decembra so bili v vseh razredih izvoljeni kandidati Slovenske Kmečke Zveze z ogromno večino. Zdaj pa zopet složno na delo za blagor občine!

Leskovec. Ob pešpoti med Berinjkom in pa Trdobojci stoji velik križ. Ker je bil že malo poškodovan, ga je dala letos posestnica Terezija Vindiš prav lepo prenoviti, tako, da je zopet dostojno znamenje našega odrešenja. Gromenje topičev tretjo adventno nedeljo po večernicah je naznanjalo ljudem, da se je prenovljeno sveto znamenje blagoslovilo. Bele kapelice in lepi križi ob cestah in hišah nam razodevajo verno ljudstvo; kapelice v razvalinah, nagnjeni

križi, razpočene svete podobe pa naznanjajo popotniku, da se tudi vera podira v srcih ljudi.

p Ormož. Kakor smo izvedeli, so se liberalci med seboj hudo skregali. Eni (in to so vsi razup Središčanov) pravijo, da so liberalni Središčani krivi, da so „klerikalci“ zmagali, ker so Središčani s svojo negospodarsko politiko in s svojo ošabno samozavestjo zakrivali, da so volitve tako izpadle; Središčani pa pravijo, da so ormoški liberalci (posebno dr. Šerbec) krivi poraza, ker si niso vedeli pridobiti ljudstva in ker so premalo „delali“. Mi pa pravimo, da imajo obojni prav. Ker niso eni niti drugi delali za gospodarsko korist ormoškega okraja in ker so bili oboji za ošabni proti kmetom, zato so tudi prpadli pri volitvah. Naša kmečka stranka pa je zmagala in bo prej ali slej stopila na plan ter bode potem sama gledala na to, kar bode v korist posestnikom ormoškega okraja. Potrpeti je treba, da nam zasije solnce lejš bodočnosti.

p Središče. Naš gospod Joža pravijo, da si bodo vse napade v klerikalnih listih prav dobro zapomnili in da si bodo še posebej izrezali in ohranili vse članke, ki se tičejo srediških liberalcev in gospodarstva v občini. To nas res — veseli. Bog daj, da bi tudi naši liberalci kmalu uvideli svojo nespametno gospodarsko politiko in da bi se poboljšali. To bo nam Središčanom samo v korist, kajti tako kakor dosedaj se ne more več dalje gospodariti. — Središčan.

p Sv. Bolfenk pri Središču. Nas poštene Bolfence tako veseli, da napada „Narodni List“ gosp. Košarja, ker bodo sedaj celo slepci izprevideli, da liberalci mečejo samo takim možem polena pod noge, kateri delajo za ljudstvo in katere ljudstvo spoštuje. Ako ljudstvo ne bi poznalo tega gospoda, ne bi bil izvoljen v občinski odbor, v okrajni zastop in za načelnika kmetijske podružnice Sv. Miklavž — Sv. Bolfenk. In da dobimo mi Bolfence novo cesto pod Staro Goro in ne v Vizmetince, se imamo tudi veliko zahvaliti gospodu Košarju. Torej, vi grdi obrekovalci, molčite! Bolfence!

p Sv. Florijan ob Boču. Novega župana imamo v osebi našega največjega kmeta Franca Duman, vrlega, narodnega in zavednega moža. Tudi z novim odborom smo lahko zadovoljni in je upati, da bo deloval v gospodarskem kakor v narodnem oziru v smislu naš občanov. Vsi rekurzi in vse spletkarije pri celjskem Kukovu in raznih sodnijah dobro poznane našega ljubljenega Kmetarja torej niso nič izdali. Ali bo sedaj miroval? Upanja je malo. Ena pa je dosegel in to nas veseli. Ljudje so ga postali siti, prišli so, dasiravno precej pozno, do spoznanja, da je nasprotnikom lastni blagor in osebna čast vse, vse drugo pa deveta briga. V občinski odbor je topot sicer še zlezal edini nasprotnik, pa le v potu svojega obraza in po delovanju svojih, alkoholu vdanih agitatorjev.

p Kmet. podružnica za ptujsko okolico priredi dne 21. decembra v Ptuj v dvorani gospe Zupančič predavanje o sadjarstvu in 28. dec. istotam pouk o zavarovanju kmetijskih poslov in delavcev proti neugodam. Začetek vsakokrat ob 9. uri popoldne.

p Sv. Andraž v Slov. gor. Zadnjo nedeljo tega meseca, 28. dec. priredi popoldne po večernih naše katol. izobraževalno društvo s sodelovanjem Marijine družbe igro „Marijin otrok“. Pred gledališko predstavo je govoril ga ima prof. dr. Hohnjec. Tamburaški zbor od Sv. Antona v Slov. gor. je obljubil nas razveseliti s svojim obiskom. Domačini, kakor tudi sosedi se ujudno vabijo k obilni udeležbi. Slavnost se vrši v šoli, prosta zabava pa v Toševi gostilni.

p Sv. Lovrenc na Drav polju. Na Stefanovo dne 26. decembra priredi bralno društvo božično predstavo. Mladenci uprizorijo zelo smešno burko „Dva gluha“, mladenke pa nastopijo v krasni narodni igri v 5 dejanjih s petjem „Nežika z Bleda“. Vmes bodo deklamacije, šalji prizor „Geta prvič v Ptuj“ in petje mešanega moškega zbora. Začetek ob 3. uri popoldne (po večernih). Vstopnina: sedeži 50 vin, stojšča 30 vin. Domačini in sosede, na svidenje v društveni dvorani!

p Sv. Trejla v Halozah. Na Stefanovo, 26. grudnia po večernih se vrši poučni shod Mladeniške in Dekliške Zveze z zanimivim vsporedom. Pridite v mnogobrojem številu!

p Središče. Na Stefanovo, 26. decembra ima Dekliška Zveza občni zbor v društveni sobi. Dekleta pridite v obilnem številu.

p Žetale pri Rogatem. Čebelarska podružnica za rogaški okraj priredi v nedeljo, dne 28. decembra ob 3. uri popoldne v žetalski stari šoli svoj letni občni zbor z navadnim vsporedom in poučnim predavanjem. Ujudno vabi odbor vse člane in prijatelje čebel.

Ljutomerski okraj.

1 V Ljutomeru je umrl g. Andr. Luknar, občinski redar, star 72 let. Rajni je oče učiteljice gđe. M. Luknar v Ptuj (okolica) ter je bil povsod zelo priljubljen radi svoje originalnosti. Tržka občina bode moža poštenjaka in zanesljivega služabnika težko pogrešala. N. v m. p.!

1 Ljutomerska okolica. V „Narodnem Listu“ z dne 11. decembra 1913, št. 50, se je oglasil še mlad liberalček, z dopisom, naslovljenim „Kamenščak“ ter se zaganja v naše pogumne fante Orle. Ta revček je še mlečnozob in moker za ušesi; zato mu pač ni za meriti, če ga Orli v oči božejo, se bode že počasi privadil. Končno zob za zob. Ali se ne srameješ, blatiš poštenih fantov? Seveda, ti se ne moreš z nami kosati, ker včasih v smislu 4. božje zapovedi obdeluješ svojega očeta s poleni in pestmi, misleč, da si s tem višje lovorov venec na liberalnem polju. — Ako ne miruješ, pa pridemo z imenom na dan.

1 Sv. Križ na Murskem polju. Lep spomin na sveto leto je dobila zopet naša župnijska cerkev, namreč krasno slikano okno na koru za orglami. Predstavlja zmagovalno znamenje, križ Kristusov z letnico 1913. To je zadnje novo, pa tudi najkrajše okno, ki jih imamo, le žal, da je precej z orglami zakrito. Hvala č. g. župniku, da nam vsako leto omisi kaj novega. Kakor se sliši, dobimo ob svojem času tudi nove orgle.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 17. novembra sta bila poročena Marijina družbenika Mihael Sinko in

Antonija Gregorec iz Grabšinec, kar je s primernim nagovorom izvršil ženinov brat, č. g. Franc Sinko, kaplan teharski. Bila srečna mnogo let v znani doslej strogo krščanski narodni hiši Sinkovi v Dragotincih, kjer so bili tekom 80 let 4 duhovniki vzgojeni in skorajšnji jubilar nadučitelj Franjo v Mikopaju; menda bo ta družina daleč na okrog v Slovenskih goricah edina, ki ima 10 duhovnikov sorodnikov (v zlahti) ter še več imenitne inteligence. Slava!

1 Negova. Prvi adventni teden bi se smel imenovati nesrečni teden. V noči dne 1. decembra je gorelo pri Subecu v Ivanjševski občini. Dne 3. decembra je požar upepelil poslopja Vinc. Klobasa, posestnika v Lokavskem vrhu. Vsled hudega vetra se ni dalo nič rešiti. Ravno ta dan je izgubila družina Geratičeva v Izmeneh svojega dobrega in skrbnega očeta, ki je vsled dobljenih poškodb pri nesreči na Fali umrl v mariborski bolnišnici. Dne 6. decembra je iznova gorelo v Ivanjševcih, kjer se je vnelo neko gospodarsko poslopje.

1 Radgona. V četrtek, dne 11. t. m. zvečer je izbruhnil v gospodarskih poslopih hotela „Kaiser von Österreich“, last radgonske gemške šparkase, požar. Ker je posegla vmes takoj vsa radgonska požarna bramba z vsemi svojimi silami, in to tem bolj, ker so se menda zbalili za blizu stoječo nemško šparkaso, se je posrečilo požar, predno je povzročil kako večjo škodo, udušiti. — Pri tem pa je vozila požarna bramba tako spretno in previdno, da je povzročila gornjeradgonskega sodnega avskultanta dr. Freybergerja in ga precej poškodovala. Kako je nastal požar, še ni dognano.

1 Ljutomer. Na dan sv. Stefana nas hoče naša mladina zopet nekoliko razveseliti. Priredila bo namreč v dvorani g. Kukovec dve igri. Pri prvi „Mlada pevka“ nastopijo do sedaj že znani igralci in igralke, ki bodo topot pokazali tudi svoje pevске zmoglosti. Druga igra „Krmar pri zvitem rogu“ pa nam obeta obilo smeha. Torej na veselo svidenje dne 26. t. m. ob 7. uri zvečer pri g. Kukovec!

1 Okrajna hranilnica v Ljutomeru je sklenila v svoji seji dne 30. novembra 1913 izvršiti obresti s 1. januarjem 1914 od hranilnih vlog od 4% na 4½%, od posojil pa od 5½% na 6½%.

1 Mala Nedelja. Občni zbor kmetijske podružnice se vrši v nedeljo dne 21. t. m. po rani službi božji v šoli. Dnevni red: Poročilo o delovanju podružnice v letu 1912. Vpisovanje udov in pobiranje udnine. Predavanje o osebno-dohodninskem davku in pomenu kmetijskega knjigovodstva (govori g. Holc). Volitev odbora za dobo nadaljnjih treh let. Naročila na travniško in deteljno seme, kakor tudi semena pese (rune), cikrije itd. Travniško in deteljno seme se bo dobilo po polovični ceni. Slučajnosti.

Slovenjgraški okraj.

s Janžev vrh. Smrekov hrod je v četrtek, dne 11. decembra, hudo poškodoval delavca Antona Plazovnik na glavi in prsih, na levi roki in desni nogi. Vsled slabosti in hudih potov iz strmega hriba niso mogli spraviti siromaka v bolnišnico. Zdravi ga ribniški zdravnik pri Pokrzniku, p. d. Petriču, kjer so ranjenega reveža gostoljubno sprejeli pod streho. — Pridnemu mladeniču želimo od srca, da bi kmalu okrevail.

s Sv. Jernej nad Muto. Nemila smrt je pobrala iz naše fare vrlega 26letnega mladeniča Janeza Gerold. Rajni Janez je bil pravi vzor krščanskega mladeniča. Bival je od svojega rojstva do prerane smrti pri svoji materi-vdovi, katero je jako ljubil in spoštoval. Bil je jako vesele narave. Bil je tudi naročnik „Slovenskega Gospodarja“ in ud Družbe sv. Mohorja. Kakor je lepo živel, tako je tudi lepo umrl, previden s sv. zakramenti. Počivaj v miru, dragi Janez!

s Slov. Gradec. Četrto adventno nedeljo, 21. decembra, je po večernih občni zbor podružnice Slov. Straže. Govori prof. dr. Hohnjec.

s Marenberg. Mladeniška Zveza priredi pri krasni in veliki podružnici Sv. Janeza na Suhem hribu na sveti večer, dne 24. decembra ob 9. uri božično slavnost. Na vsporedu so božične in narodne pesmi, poje domači pevski zbor, ter božična igra v treh dejanjih: „Na Betlehemske poljanah“. Igralo se bo na novem odru. Vabila se ne razpošiljajo, sme pa priti vsaki ako prinese seboj 20 vin.

s Ribnica na Pohorju. V nedeljo, dne 21. grudnia po prvem sv. opraviu ima Mladeniška Zveza v Ribnici svoj redni mesečni sestanek. Fantje cele župnije pridite vsi.

s Ribnica na Pohorju. Na Stefanovo, 26. decembra ima tukajšnja Dekliška Zveza v društvenih prostorih svoj redni mesečni sestanek. Pridite v obilnem številu!

Konjiški okraj.

K Konjice. V nedeljo, dne 7. t. m. sta imela podružnica Slovenske Straže in Bralno društvo občni zbor. Za podružnico Slovenske Straže je poročala blagajničarka Julia Kumer ter nam povedala, da je podružnica v l. 1913 do sedaj vposlala v Ljubljano centrali ravno 127 K 52 vin. Posebno pohvalo je izrekla Mohorjanom, ki so pri sprejemanju knjig darovali 48 kron 14 vln. za Slovensko Stražo. Potem je v lepem govorčku naštevila vzroke, zakaj so se meje naše slovenske domovine tako skrcile in se še krčijo. Slovenci smo v večini premalo narodno ponosni in premehki; preveč čislamo, kar je tujega in zato imamo ogromno število odpadnikov, tujeji pa nam z denarjem in s šolami ob mejah in v osrčju jemljejo zemljo in otroke. Za tem povdarja: Le zdrav in krepek, zaveden in izobražen ter doma na domači zemlji se bo naš mali slovenski narod ohranil med drugimi toliko večjimi. In v dosego tega moramo vsi sodelovati s Slovensko Stražo... Po tem govorčku, ki je bil z navdušenjem sprejet, so vsi navzoči enoglasno sklenili, v kolikor mogoče držati se gesla: „Svoji k svojim“, kupovati pri g. Ogorevcu vžgalice v korist obmejnih Slovencev ter delati po namenu Slovenske Straže. V odbor so se izvolili: Potnik Ignacij, župan Okoliške občine, g. Jernej Podpečan, Kumer Julia in Godec Ivanka ter Ivan Lednik. — Za Bralno društvo je poročal g. tajnik naslednje: Bralno društvo z odsekom D. Z. vred,

steje 196 članov, 66 moških in fantov ter 130 deklet. Naročeno je Bralno društvo na 24 „Slovenskih Gospodarjev“, 27 „Naš Dom“, 15 „Bogoljubov“, 1 „Stražo“, 6 „Domoljubov“, 4 „Vrte“ in 1 „Zlato Dobo“. (4 „Ave Maria“ in 1 „Mir“ daruje vlč. g. Jurhar, 3 „Slov. Gospodarje“ vlč. g. Podpečan, za kar jima srčna hvala.) Bralci so razdeljeni v 27 bralnih krožkov. Društvo ima fantovski moški pevski zbor, kateri se bode pod spretnim vodstvom g. Iv. Lednika dobro izuril, da bode lahko tudi nastopal. Društvo je imelo 3 večje prireditve s poučnimi govori in igrami, ki so se dobro obnesle. Dohodkov je imelo društvo 410 K 72 vin., izdatkov za izboljšanje odra, za nove knjige, za ciklostil (s polovičnimi prispevki mil. g. arhidijakona), za časnike itd., 403 K 22 vin., torej ostane še prebitka 7 K 50 vin. Po tem poročilu je bil izvoljen novi odbor: Matija Napotnik, Ivan Lednik, g. Jernej Podpečan, Franc Furman, Ivan Arbeiter, Pavlič Alojzij in Anton Hren. Občni zbor je tudi polnoštevilno glasoval za spremembo društvenih pravil v toliko, da se k točki „Namen društva“ dostavi: „Društvo pospešuje tudi telesno izobrazbo in sme ustanoviti v ta namen teledružni odsek. Člani smejo nositi uniformo“. Nato sta fanti Ivan Arbeiter in Gorenjak Gustl še nastopila s kratkimi in jedrnatimi pogovorčki. Zaključilo se je zborovanje s predstavo lepih slik iz življenja Napoleona I.

K Konjice. Bralnemu društvu je podaril veleč. g. kaplan iz Prihove Anton Bukovec 1 K Bog platil!

Celjski okraj.

Celje. (Rop.) Janez Cilenšek, delavec v cinkarni v Gaberju pri Celju, je v sredo, dne 10. t. m., popival v krčmi Koserja v Celju. Pridružil se mu je neki neznan mož. Ko je proti 10. uri zvečer zapustil Cilenšek Koserjevo gostilno, ga je neznan tujec zabil proti Laškemu trgu. Kake pol ure od mesta Celja je zagrabil neznan tujec Cilenška in ga vrge ob tla, nakar mu je zadal več hudih udarcev po glavi in mu je končno vzel ves denar, kojega je imel pri sebi, približno 14 K. Predrzen ropar jo je nato pobrisal proti Košnici.

c Sv. Jožef nad Celjem. K nam se je zopet vrnil č. g. Franc Javšovec; a poslovil se je dne 15. t. m. od Sv. Jožefa č. g. Ivan Zdravlič.

c Teharje. V nedeljo, dne 14. decembra, smo imeli poučni shod v čitalnici Izobraževalnega društva. Ukaželnih poslušalcev polna dvorana. Novi tamburaški zbor je sviral narodne komade v največjo zadovoljnost. Nato deklamacija: „Naš narodni dom“ (Simon Gregorčič), katero je podal Štefan Rebov prav prirčno in gniljivo. V turnem poučnem govoru razpravljaj je č. g. kaplan nato o najvažnejšem vprašanju današnjih dni: o časopisju. Prav zanimivo poča kratko zgodovino, potem veliko razširjenost ter velikansko moč časopisja in tiska. Dolžnost katoličanov je torej, da na vsi moč zatira slabe liste in podpira dobre naše časnike! Ra delo torej vsi, zlasti sedaj ob novem letu, za naše časopise, posebno še za „Slov. Gospodarja“!

Sv. Jurij ob juž. žel. Umrla je 19letna Marijina družbenica Marija Obreza, dne 2. decembra. 11. t. m. pa smo pokopali ženo Marijo Jevšinek rojeno iz rodovine Vrukovich. — Ena izprašana babica se je tu naselila, katera misli, da bo zamogla po celi župniji in še v sosednjih povsod pravočasno nuditi pomoč, ker hoče, da gredo dosežanje naše babice vse naenkrat v „penzijo“. Vsaka večja okolica ima namreč svojo babico, ki pa niso izprašane.

c Dramlje. Občinski volitev še ne bo kmalu. Tudi drugi imenik je zopet tako protipostavno zamotan, da ga je c. kr. okrajno glavarstvo te dni razveljavilo. Šramota za liberalno stranko, da ne more izdelati niti postavnega volilnega imenika!

c Vransko. Naši občinski očetje so si prišli navskriž. Slo se je za doklado na pivo. Pri prvi seji so bili za-ujo in ni nikdo županu ugovarjal. Se-le čez nekaj časa so pa pogruntali, da so prvič ustrelili kozla in zato so hoteli pri drugi seji prvi sklep ovreči. Zato so se pri seji sporekli in konec je bil, da je odložil župan vse časti razun načelnika posojilnice, za katero še hoče dobiti nazaj nekaj tisočakov, ki so šli pri Glavnici posojilnici rakom živžgat. Pa se bo že dal pregovoriti, kolikor se poznamo.

c Prekopa pri Vranskem. Pri občinskih volitvah so volilec pomedli s pristaši liberalnega kolovodje Francelna, ki je v duhu že sedel na županskem stolcu. Sam je s pomočjo nekega pooblastila (o čemur bi se dalo marsikaj povedati) zlezal z enim glasom večine v občinski odbor, ali kakor so ljudje govorili, je za eden krempelj obvisel. In to ga je tako razjezilo, da je odložil odborništvu. Ljudstvo je pokazalo, da liberalcem ne zaupa. Prav tako! Povsod ven ž njimi!

c Bočna. Dne 4. t. m. se je zaprisegel za občino Bočna novi župan. Nihče se menda tega toliko ne raduje kakor naš „razboriti“ Ivan, ki je uverjen, da stoji „sanse“ zdaj ugodno, dobiti službo občinskega tajnika, po kateri toliko hrepeni njegova blaga duša. No, spodobilo bi se pač, mu na kak način dati plačilo za neveljave zasluge, katere si je pridobil povodom letošnjih občinskih volitev. Toča stoj, Ivane! Mi od zahodne strani malo drugače mislimo. Ti imaš zadosti dolžnega opravila in nikdar ne moreš opravljati službe pri taki veliki občini. Spominjamo se rogovljenja v liberalnih časopisih, ki se je uganjalo za časa volitev, hvalilo zmago napredka, zabavljalo črez vse, kar ni v smislu „napredka“, udrihalo po županskih kandidatih ter vse to še zabelilo s tem, da so mahnilo po našem velezaslužnem poslanecu dr. Verstovšku.

Dobro vemo, kdo je sposoben, pisati take dopise. Je-li mogoče trditi, da je primernejše, če je občinski urad v Smartnem, celo na kraju občine, kakor pa na Križu v sredi občine? Nekaj volilcev-občanov bo imelo sedaj po 4 ure hoda do obč. urada, in takšna neprilika se je hvalila kot velikanski napredek. Smešno in nespametno! Smarčani so si zbrali izmed sebe seveda moža, ki ima največ sposobnosti za župana, vendar pa sodimo, da ne bi mogel takim strankarskim potrebam primerno voziti občinski voz. Dalo bi se še kaj govoriti o lastnostih tega Ivaneta, toda za danes naj zadostuje. Upamo pa, da bo novi župan izprevidel, da z ozirom na naše razmere ne bo vzel za „obč. ravnatelja“ človeka, ki nima za to nobene prakse in je pri 80% občanov nepriljubljen.

c Dol. V nedeljo, dne 14. decembra, je imel v našem Kat. izobraževalnem društvu domači g. kaplan prav primerno poučno predavanje o cerkvenih družbah in drugih katoliških organizacijah, posebno tudi o Dekliški Zvezi, katere v njih domačem kraju prav vzorno deluje. Liberalna gnoloba se že skuša razširiti celo med šolsko mladino, saj sta se celo med šolo-obvezno mladino dobili 2, od cerkvene oblasti prepovedani knjižni, lasti tukajšnjega liberalnega Bralnega društva. Tudi stariše zadene pri tem krivda, ker ne pazijo, kaj otroci bero.

c Za Slov. Stražo je darovala neimenovana iz Celja K 4-06 vin. Hvala!

c Zalec. Prostovoljno gasilno društvo v Žalcu obhaja tudi letos kakor običajno na Stefanovo dne 26. t. m. svojo božičnico.

c Gor. Ponkva. Šola na Gorji Ponkvi priredi božično predstavo na praznik sv. Stefana točno ob dveh popoldne v šolskih prostorih. Vspored: 1. „Palčki“, čarobna igra v treh dejanjih s petjem. 2. Potovanje po domovini, spevoigra za dvoje in trojico zbor in samospevi s spremljevanjem glasovirja in harmonija. Vstopnina za sedeže 1 krono, stojšča 40 h. Cisti dobiček se porabi za nakup učil za šolo. Pridite!

c Gor. Ponkva. Bralno in pevsko društvo ima v nedeljo po Božiču to je dne 28. grudnia popoldne po večerih svoj letni občni zbor v društvenih prostorih. Na dnevnem redu je poročilo društvenega odbora, volitev novega odbora. K obilni udeležbi vabi društveni odbor vse udeleženke tudi nede.

c Sv. Jurij ob juž. žel. V nedeljo, dne 21. decembra t. l. ob 8. uri popoldne ima tukajšnja kmet. podružnica svoj občni zbor, po katerem se vrši žrebanje kmetijskega orodja. Zborovanje se vrši v restavraciji pri kolodvoru.

c M. Nazaret. Konstantinovo slavnost priredi v nedeljo, 28. dec. ob 3. uri popoldne kat. slovensko izobraževalno društvo v različnim in zanimivim vsposredom. Prijatelji poštenega veselja in koristne zabave pridite. — Odbor.

c Braslovče. Zadnje nedeljo tega leta, t. j. 23. decembra bomo priredili pri nas veselico z bogatim vsposredom v spomin, da je letos 25 let, odkar obstoji pri nas Bralno društvo in 20 let, odkar je bilo ustanovljeno pevsko društvo v Braslovčah. Veselica se vrši imenovano nedeljo zvečer na Legantu. Vabimo slavno občinstvo, da nas tokrat poseti. Vabimo vse gg. ustanovitelje teh društev, da pridejo in se prepričajo, kako sta delovali od njih ustanovljeni društvi. Vabimo vse podporne člane in jih tem potom zahvaljujemo za vse podpore, prejete od njih; brez njih bi društvi ne bili uspevali. Nadalje pa še povabimo vse one Braslovčane, ki niso teh društev še nikdar podpirali, naj zdaj pridejo in nas počastijo s svojim občinstvom. Odbor.

c Sv. Pavel pri Preboldu. Tukajšnja kat. izobraževalno društvo priredi na Stefanovo dne 26. t. m. po večerih v Društvenem domu veselico z gledališko predstavo in srečelovom. Prijatelji in sodelavci, vsi prijazno vabljeni.

c Sv. Frančišek Ksaverij. Kat. bralno in izobraževalno društvo priredi v nedeljo pred Novim letom 28. t. m. v gostilni pri Martinovcu gledališko predstavo „Sanje“ in „Smrt pravičnega“. Vstopnina po navadi. Domačini in sosedje pridite.

Brežiški okraj.

b Rajhenburg. Napovedan sestanek Mladeniške Zveze je bil zelo dobro obiskan. Prišlo je nad 100 fantov, ki so z zanimanjem poslušali predavanje o pomenu mladeniške zveze. Obljubili so, da se bodo poslušalci polnoštevilno udeleževali mesečnih sestankov. — Dal Bog, da bi pričeto delo imelo obilo uspeha!

b Rajhenburg. Umrli je dne 10. decembra Uršula Flis, ker jo je bil dne 20. novembra povozil hlapec Mih. Senica. Pogreba se je udeležilo veliko prijateljev in znancev, tudi njena hčerka iz Longona je prihitela domov, ko je izvedela za nesrečo svoje matere. Tem bolj čudno se je zato zdelo ljudem, da se druga njena hči, ki je blizu Rajhenburga omožena, ni udeležila spreveda.

b Kozje. Naši nad vse pametni liberalčki so pa pokazali enkrat svojo modrost in gorečnost, ki jo imajo za izobrazbo in probujo ljudstva. Katoliški stranki, zlasti duhovnikom, vedno očitajo nazadnjakstvo, da ovira napredek in izobrazbo ljudstva. Sami ne storijo v tem oziru ničesar, kar priča povsod skušnja. Naj pa pokažejo, koliko so že do sedaj storili za organizacijo mladine! Ako pa začne kdo od naše katoliške stranke na tem polju delati, pa zavilijo v svojih lažljivostih kakor psiček, če ga malneš po repu. Trn v peti in poper v očeh so jim posebno Marjine družbe in mladinske zveze, ki nimajo drugega namena, kakor obvarovati mladino slabih, pogubljivih in pohujšljivih družb ter gojiti in utrjevati v mladini krepostno, čednostno in pošteno življenje. To pa seveda liberalnim klativitezem ni všeč. Boje se, da bi postalo ljudstvo katoliško-zavedno, da bi začelo ločiti med dobrim in slabim. Zato so se tudi našim liberalčkom začele tresti hlačice, ko so slišali zvoniti, da se bo tudi pri nas začela mladina probujati, ter je moral nekdo takoj zajavkati (najbrž iz strahu pred grozečo nevarnostjo) v „Narodnem Listu“. Ti liberalni ošabneži še vedno mislijo, da gg. kaplani nimajo druge pravice, ko molčati in nič delati. Bomo jim kmalu dokazali, kako se motijo. Zastonj si misli in pričakuje zgagar, da nas je s tem kaj ustrašil, ne; ravno nasprotno. Vzpodbudil nas je še bolj, da se bomo še z večjo vnemo, gorečnostjo in vstrajnostjo poprijeli dela, če se tudi vsi liberalci na glavo postavijo. Ravno to, da jih naše delovanje bode v oči, je za nas najboljšo znamenje, da smo na pravem potu. Gorje nam, če bomo kdaj delali tako, da bi bilo na-

sprotnikom vsega lepega in plemenitega po volji. Čim večkrat nas bodo napadli v svojih laži-listih, tem bolj častno za nas. Prepirali pa se z njimi ne bomo po časnikih, kakor je to njihova navada, ki imajo za parolo: blagodejno delovanje ovirati, vse, kar je pošteno, napadati, zabavljati, blatiti, ljudstvo zadrževati v nevednosti, da ob času potrebe lažje v kalnem ribarju; s takšnimi se prerokati, bi bilo za nas prenikotno. Odgovarjali jim bomo samo z dejanji; kajti naša organizacija je organizacija, ki pozna le delo. Povevamo vam pa, čim bolj boste brodili in javkali po svojih listih, tem bolj boste pospeševali naše delovanje, tem prej vas bo ljudstvo spoznalo v pravi luči. Mladenci in mladenke kozjanske župnije, vzbudite se vsi in združimo se v tesne, nepremagljive zveze, liberalcem v strah! zato pa na delo in izobrazbo za ljudski blagor. Mi hočemo korakati naprej, ne oziraje se na čenče nasprotnikov, prek in mimo njih, kakor vojaki črez in mimo mrtvih trupel k slavni zmagi. Mi vstajamo, vas je pa strah! Da bo pa rečni pisec v „Narodnem Listu“ vendar imel neko zadoščenje za dopis, dobi Slovenska Straža 2 K. — Toliko v odgovor enkrat za vselej, sedaj pa na delo! Prihodnji sestanek deklet na Stefanovo. Pridite zopet vse, da bodo imeli liberalci zopet kaj pisati v „Narodnem Listu“!

b Kozje. V soboto, dne 6. decembra, se je izvršila v Kozjem občinska volitev popolnoma mirno in vzgledno. Značilno je, da ko je bil zapisnik volilcev razporejen, da nikdo ni prišel, ki bi ga bil hotel pregledovati. To se menda vendar sme smatrati kot dokaz, da je ogromna večina prebivalstva trga in okolice zadovoljna z delovanjem občinskega zastopa in mu popolnoma zaupa. To so potrdile tudi občinske volitve. V III. razredu je volilo 47 volilcev od 156. Po 45 glasov so dobili gospodje: Anton Maček, posestnik umetnega mlina v Sonovem; Anton Dobrave, Janez Bah, h. št. 4, posestnik v Ješovcu. 40 glasov je dobil g. Janez Bah, h. št. 5, posestnik v Ješovcu. Kot namestnika sta bila izvoljena gospoda posestnika v Ješovcu: Franc Kolar in Franc Bilej. — V II. razredu je volilo od 28 volilcev 18. Po 18 glasov sta dobila vlč. g. dekan Marko Tomažič in gostilničar g. Franc Guček, 16 glasov gostilničar in mesar g. Ivan Kuželj, 14 glasov g. Alojzij Kragora. Namestnika sta gg.: dimnikarski mojster Matija Recelj in ključavničar A. Kaspret, vsi v Kozjem. — V I. razredu je bilo 12 volilcev. Volitve se je udeležilo 9 gospodov, ki so soglasno volili gospoda: dr. Josipa Barleta, c. kr. notarja, in dr. Fr. Jankoviča, deželnega in državnega poslanca. Po 8 glasov sta dobila gg. trgovca Josip Draškovič in Anton Pleterski, Namestnika sta gosp. krojaški mojster Franc Vovk in mizarjski mojster Ant. Maček. Volitve je osobito v III. razredu zelo motil sem v Polju. — Te volitve pa niso dale miru redkoštevili gospodom nasprotnikom, ki si niso upali, pokazati se v javnosti, ampak ki sedaj iz zasede mahajo po nas. V 50. številki „Narodnega Lista“ od dne 11. decembra t. l. je znani kozjanski dopisnik objavil zelo neokusen napad na našega velezaslužnega in splošno radi njegove delavnosti in skrbnosti priljubljenega gospoda župana. Njega ne bomo branili, ker bi bila v tem oziru vsaka beseda odveč in se ta dopis od vsakega poštenjaka obsoja. Ampak nekaj moram omeniti. Gospod Pleterski je v vaših očeh naenkrat nemškutar! Zakaj neki? Menda zato, ker kot poveljnik tukajšnje slovenske požarne brambe isto vodi popolnoma v slovenskem jeziku, ker razobeša ob vsaki svečani priliki veliko trobojnico ali ker ima na svoji hiši samoslovenski napis? Hinavci! Poglejte, g. dopisnik, svojo lastno hišo, na kateri blesti še danes „Drachenburg“ poleg številke, čeprav se Vas je opotovano opozorilo na ta narodni madež. Brez ovinkov pa priznamo, da je g. Kragora Nemeč, ki je bil že poprej v občinskem zastopu in se ga je tudi sedaj volilo iz vzrokov, katere v Kozjem vsakdo upošteva. Seveda Vam, g. dopisnik, je dobro došel, da ste si tem lažje ogrnili svoj razdrapani in omadeževani narodni plašč. „Le po njih“, Vas bodri g. urednik v Celju. Kaj pa, če bomo pošteno vračali? Vzroka in građiva bi imeli dovolj.

b Polje pri Podčetrniku. Dne 2. decembra je bil za našo faro posebno vesel dan. Kakor že na tolikih krajih naše domovine, ustanovila se je tudi pri nas Marjina družba, v katero je bilo sprejetih nad 100 deklet. Sprejem, ki se je vršil popoldne, je bil ganljiv. Marsikateremu so stopile solze v oči in priznal je, da kaj tako lepega še ni doživel.

b Rajhenburg. Naši mohorjani so darovali letos za Slov. Stražo 24 K. Poslala se je ta svota na vodstvo Slov. Straže v Ljubljano. Bog plačaj vsem darovalcem stotero! Za vero in naroda blagor vedno ljubezni gori pošteno slovensko srce.

b Rajhenburg. Na praznik sv. Stefana priredijo naši fantje dve igri „Mojstra Križnika božični večer“ in burko „Dva gluha“. Že zdaj opozarjamo na veleznimiv vsposred. Pridite!

Najnovejše.

Župnijo Reka nad St. Pavlom pri Preboldu dobi č. g. Martin Agrež, kaplan pri Mariji Snežni.

Državni zbor. Pogajanja med Poljaki in Rusini zavoljo preosnove deželnega volilnega reda v Galiciji so se razbila. Ker bodo Rusini skoro gotovo nadaljevali obstrukcijo v državnem zboru, ni dosti upanja, da bi mogel državni zbor delovati. Zasedanje bo najbrž prekinjeno. Vlada si bo pomagala s paragrafom 14, s katerim bo uveljavila mali finančni (davečni) načrt, povišanje uradniških plač in začasni pro-račun.

Volitve na Kranjskem. Pretekli terek so se vr-

šile na Kranjskem volitve v mestni skupini. Boj je bil silno vroč. Liberalci so uporabili vse sile, da bi bili vzdržali vsaj mestne mandate. Trosili so o kandidatih S. L. S. nesramne, gorostasne laži, samo, da bi odvrnili volilce od S. L. S. A kljub temu jim je predla zelo slaba. V skupini Radovljica—Kamnik—Tržič je zmagal kandidat Slovenske Ljudske Stranke, dr. Gregorič, z 79 glasovi večine nad liberalcem Pestotnikom, katerega so volili tudi Nemei. V mestih Kranj—Skofja Loka je zmagal liberalec dr. Triller proti našemu kandidatu prof. Sušniku s komaj 6 glasovi večine, čeravno so tudi tukaj Nemei pomagali liberalcem. V skupini Postojna—Vrhnika—Lož je zmagal liberalec Lavrenčič proti dr. Maroltu. Da so tukaj zmagali liberalci, leži krivda v tem, ker v Postojni, ki pri tej volitvi odločuje, ni prave politične in nepolitične organizacije; kjer naši ne delajo, tam zmaga liberalci. V Idrji je dosegla S. L. S. velik uspeh. Naš kandidat dekan Mihael Arko je dobil 181, liberalci Gangl samo 147 in socialni demokrat Kristan 126 glasov. Potrebna je torej ožja volitev med našim kandidatom in liberalcem. Ker bodo socialni demokratje pomagali liberalcem, bo seveda zmagal liberalni Gangl. V dolenskih mestih in trgih je zmagal liberalci Mazelle proti našemu kandidatu prof. Remecu; tukaj je odločilo liberalno uradništvo, ki je silno uplivalo na obrtnike in trgovce. V Ljubljani so istakovali izvoljeni liberalni kandidati. V Kočevju je izvoljen Nemeč dr. Egger. Slaba bi bila predla tokrat liberalcem, ako jim bi ne bili šli Nemei in socialni demokratje v mestih na pomoč. Deželni zbor bo sledeče sestavljen: 27 poslancev S. L. S., 11 liberalcev in 11 Nemečev; v veleposelstvu, ki bo še volilo, zmaga namreč Nemei. Deželni zbor bo baje sklican zadnje dni meseca decembra h kratkemu zasedanju. Za deželnega glavarja bo imenovan zopet voditelj S. L. S., dr. Ivan Šustersič.

Volitve na Hrvaškem. V terek so bile volitve v hrvaški deželni zbor. Izvoljenih je bilo 45 pristašev hrvaško-srbske koalicije; 15 unionistov, to je mož, ki so za zvezo z Ogrsko, pa sedaj ne pripadajo nobeni stranki; 21 pravašev, izmed katerih jih je 11 starčevičancev in 10 frankovcev, in 3 pristaši kmečke stranke, ki jo vodi Stefan Radič; torej skupno 84 poslancev. V 4 volilnih okrajih so potrebne ožje volitve. — Pri ožjih volitvah je bil izvoljen starčevičanec Kempfer Starčevičanec pl. Hrvoj, ki ima 2 mandata, in koalicionaš Surmin, ki ima tudi 2 mandata. Ker se ima Starčevičanec Ivan Persič 2 mandata, bo treba še v treh okrajih volitve.

Kardinal Rampolla †. V noči od torka na sredo je za ves katoliški svet nepričakovane smrti umrl kardinal Rampolla del Tindaro. Rojen je bil 17. avg. 1843 iz stare sicilijanske plemenitaške rodovine; bil je velikan ne samo po telesu, ampak tudi po duhu, po svoji učenosti in čednosti. Papež Leon XIII. ga je visoko čislal ter ga je že l. 1887 imenoval za svojega državnega tajnika. Ko je po Leonovi smrti l. 1903 bila volitev novega papeža, je bil Rampolla med prvimi izmed onih, ki so prišli pri izvolitvi v poštev; toda Avstrija je v imenu trozveze po poljskem kardinalu Puzina protestirala proti Rampolli kot prevelikem prijatelju Francozov. Goreči branitelj katoliške cerkve, njen učeni in pobožni sin, naj počiva v miru!

V Britofu-Vremah so včeraj potegnili iz jame 2 živa delavca in 11 mrtvih.

Velika skala padla na osebni vlak.

Blizu mesta Kemnic na Saksonskem se je dne 14. t. m. o polnoči del železniškega predora (tunela) Harras podrl na vlak. Ves vlak je ogromna kamenita skala pokopala pod seboj. Do sedaj so potegnili izpod skale 7 mrtvih in več težko ranjenih. Za časa nesreče je divjal hud sneženi vihar.

Graško tržno poročilo.

Bejem z rogato živino dne 11. decembra 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 86—106 kron (izjemoma 110 kron), poltolsti 70—84 kron; suhi od 62—68 kron; volji za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 62—80, poltolste od 42—64, suhe od 30—40, bikli od 64—80, dojne krave do 4. teleta od — do — K, dea 4 tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 60 do 80 kron. Kupčija slaba, cene nekoliko padle.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.08, K 1.24 teleta la (izjemoma cena od K 1.26 do K 1.30); mlade svinje od K 1.46 do K 1.52; nemške pitanske svinje od K 1.34 do K 1.40; ogrske pitanske svinje la od K 1.36 do K 1.40; ogrske pitanske svinje IIa od K 1.24 do K 1.30; mesne svinje od K 1.20 do K 1.40; bosnjaške pitanske svinje, od K 1.16 do K 1.24; ovce od K —80 do K —90; kozliči in jagneta od K — do K —. Kupčija slaba, cene nespremenjene.

Listnica upravnništva.

Našim inserentom: Radi pomanjkanja prostora smo morali odložiti več inseratov, ki pa bodo še prišli vsi na vrsto. Izostali so vsi inserati, ki so nam bili vročeni v terek. — Opozarjamo še enkrat naročnike, ki še niso poravnali naročnine za nazaj, da nam pošljejo zaostalo naročnino. Porabite naše položnice tudi oni, ki še niste obnovili naročnino za leto 1914.

Listnica uredništva.

M. Z., Sv. J. ob P.: Hvala za poslano! Žal, da je izborna tvarina došla prepozno. Božično prilogo smo morali radi tehničnih ovir tiskati že meseca novembra. Porabimo za leto 1914. — Konjice: Knjiga „Križanski vojak“ je res vredna, da jo vsi stariši naroče kot božično darilo za svoje sinove-vojake. Knjiga se dobi v Cirilovi tiskarni v Mariboru in stane trdovezana 1 K 20 v, broširana 80 vin. s poštno vred. Pozdrave! — Brezno: Hvala! Žal, da nam pri nastopivših razmerah podlistka ni mogoče več prebiti. Pozdrave! — Dobrna: Napred v listu ne pomaga nič. Naj se Orel obrne na pristojno mesto na Dobrni. — Prepozno so došli sledeči dopisi: Rajhenburg, Velika Nedelja, Galicija, Laško, Gornja Radgona, Gornjigrad.